

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Süüdistatavad \(kriminaalmenetlused\)](#) > 3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Kus toimub kohtumenetlus ning kellel on õigus viibida selle juures?

Kohtumenetlus toimub tavaliselt selles piirkonna kohtus, kelle tööpiirkonnas kuritegu toime on pandud. Kohtumenetlus on avalik, välja arvatud teatavate seksuaalkuritegude puhul ning selliste juhtumite puhul, mille puhul kahtlustatav on noor, ning riikliku julgeoleku vastaste kuritegude puhul. Kogu kohtumenetlus või osa sellest võidakse ka teatavatel muudel juhtudel kuulutada kinniseks. Kohtusaalist võib välja saata kõik isikud, kes segavad kohtumenetlust või mõjutavad tunnistajaid.

Kes teeb kohtuotsuse?

Tavaliselt koosneb kohus kohtu eesistujast – kes on jurist – ja kolmest rahvakohtunikust. Rahvakohtunikud ei ole kvalifitseeritud juristid, vaid nad nimetab piirkonna kohtu tööpiirkonna omavalitsuse juht. Lisaks viibib kohal protokolliv kohtusekretär. Piirkonna kohtu ametnikud istuvad ühe laua taga, süüdistaja teise laua taga ning teie ja teie kaitsja istute kolmanda laua taga. Kohal viibivad tunnistajad istuvad eraldi laua taga.

Mis juhtub, kui kohtumenetluse käigus ilmneb uut teavet?

Kui kohtumenetluse käigus ilmnevad uued asjaolud, võib prokurör süüdistusakti muuta. Kui te tunnistate end süüdistuse teatavates punktides süüdi, siis võib see tähendada, et prokurör ei pea nende punktidega seoses esitama teie vastu nii üksikasjalikke tõendeid. Kuid kui te tunnistate end süüdi, ei ole teil siiski võimalik pidada prokuröriga läbirääkimisi kergema karistuse saamiseks.

Kas ma pean kohtumenetluse ajal kohal viibima?

Kergemate õigusrikkumiste puhul, milles te tunnistate end süüdi, võib asja üle otsustada, ilma et te peaksite kohal viibima. Üldjuhul peate te siiski isiklikult kohal olema. Kui te ei osale kohtuistungil, võib kohus määrata teile karistuseks tingimusliku rahatrahvi või otsustada, et politsei peab teid kohale toimetama. Tingimuslik rahatrahv on eelnevalt kindlaksmääratud rahasumma, mille te peate ära maksma.

Kas ma saan kasutada tõlgi abi?

Kui te ei mõista rootsi keelt, on teil õigus saada abi tõlgilt, kes tõlgib ära kõik, mis kohtumenetluse käigus öeldakse. Sel juhul on oluline anda piirkonna kohtule piisavalt varakult enne kohtumenetluse algust teada, et te vajate tõlki. Tõlk viibib tavaliselt kohtusaalis kohal, kuid võimalik on pakkuda tõlketeenust ka telefoni teel.

Kas mul võib olla advokaat ja kas mul peab olema advokaat?

Advokaadi määramine ei ole kohustuslik ning teil on õigus end ise kaitsta. Kui teil on õigus kasutada riikliku kaitsja abi ja te ei ole esitanud vastuväiteid selle suhtes, et teile määratakse advokaat, määrab kohus teile advokaadi, kes tegutseb teie riikliku kaitsjana. Kui te soovite kasutada konkreetse advokaadi abi, peate te sellest kohut eelnevalt teavitama. Kui te ei ole oma advokaadiga rahul, võib teatavatel tingimustel olla võimalik vahetada oma riiklikku kaitsjat.

Kas ma võin kohtumenetluse käigus sõna võtta ning mis juhtub, kui ma seda ei tee?

Süüdistataval on alati õigus võtta kohtumenetluse ajal sõna. Samas teisest küljest ei ole te kohustatud rääkima. See, kas kasulik on rääkida või vaikida, sõltub konkreetsest juhtumist. Süüdistatav ei anna ühtegi vannet ning ta ei ole kohustatud rääkima tõtt. Kui te ei räägi tõtt ning prokurör või kohus avastavad selle, võib see mõjutada kõigi teie ülejäänud ütluste usaldusväarsust.

Mis toimub tõenditega?

Enne kohtumenetluse algust on teil õigus tutvuda prokuröri tõenditega. Tunnistajaid, keda kavatsetakse kohtumenetluse ajal küsitleda, peab küsitlema ka eeluurimise ajal ning nende ütluseid tuleb uurimistoimikus täies mahus tsiteerida. Teil on õigus esitada oma advokaadi kaudu prokuröri kutsunud tunnistajatele küsimusi ning vaidlustada nende esitatud teavet.

Soovi korral võite te esitada oma tõendeid. See hõlmab nii tunnistajaid kui ka dokumente jne. Ka teie kutsunud tunnistajaid peaks politsei eeluurimise ajal küsitlema. Kui neid tunnistajaid ei ole varem küsitletud, võib prokurör nõuda, et kõigepealt peaks neid küsitlema politsei, s.t kohtuistung võidakse lükata edasi ning see võib toimuda teisel päeval. Teie kutsunud tunnistajaid küsitleb kõigepealt teie advokaat, kuid nii prokuröril kui ka kohtul on õigus esitada neile tunnistajatele küsimusi.

Kohtul on õigus lükata tagasi tõendid, mis ei ole juhtumi puhul asjakohased. Tõenditel, mis näitavad, et te olete korralik inimene, või muudel iseloomustavatel tõenditel on tavaliselt väike väärtus või puudub selline väärtus üldse.

Kuidas kohtumenetlus algab?

Kohtumenetluse alguses loeb prokurör ette süüdistused, milles ta väidab teid süüdi olevat. Seejärel esitab kuriteoohvri advokaat kahjunõude. Teie advokaat ütleb kohtule, kas te tunnistate end süüdi kuriteos, milles teid süüdistatakse, ning milline on teie vastus kahjunõudele.

Seejärel räägib prokurör üksikasjalikumalt sellest, mis tema arvates juhtus, ning analüüsib kõiki kirjalikke tõendeid. Seejärel on teie advokaadil võimalus esitada oma arusaam juhtunust ja analüüsida kirjalikke tõendeid.

Kuidas küsitletakse mind ja kuriteoohvrit?

Kui kohal viibib kuriteoohver (kannatanud pool), siis küsitletakse seejärel teda. Küsitlemist alustab prokurör, kuid kuriteoohvrile võivad küsimusi esitada nii kuriteoohvri advokaat, teie advokaat kui ka kohus. Kui kuriteoohvri küsitlemine on lõppenud, on teie kord ütlusi anda. Soovi korral on teil õigus rääkida enda eest enne seda, kui prokurör hakkab teie küsimusi esitama. Teile võivad küsimusi esitada ka teie advokaat, kuriteoohvri advokaat ja kohus.

Kuidas toimub tunnistajate küsitlemine?

Kui teie küsitlemine on lõppenud, on aeg küsitleda tunnistajaid. Kõigepealt küsitletakse prokuröri kutsunud tunnistajaid ning seejärel teie kutsunud tunnistajaid. Tunnistajatele võivad küsimusi esitada nii prokurör, advokaadid kui ka kohus. Kogu küsitlemine – nii kuriteoohvri, teie kui ka tunnistajate küsitlemine – salvestatakse audiovisuaalselt.

Minu isiklike asjaolude uurimine

Pärast tõendite uurimist on aeg tutvuda teie isiklike asjaoludega. See tähendab, et uuritakse teie rahalist seisut, eluaseme olukorda, perekonnaseisu, mis tahes ainete kuritarvitamisega seotud probleeme ning varasemaid süüdimõistmisi Rootsis või muudes riikides. Seda tehakse eesmärgiga uurida, milline karistus oleks kõige asjakohasem, pidades silmas teie juhtumi puhul olemasolevaid võimalusi.

Kuidas kohtumenetlus lõpeb?

Kohtumenetluse lõpus esitavad prokurör, kuriteoohver või tema õigusnõustaja ning lõpuks teie advokaat lõppsõna. Nii prokurör kui ka advokaadid esitavad oma väited selle kohta, kuidas kohus antud asjas otsustama peaks ning milline karistus tuleks teile süüdimõistmise korral määrata.

Millal ja kuidas saan ma teada, mida kohus otsustas?

Kohus võib teha otsuse kas samal päeval pärast arutelu või anda kohtuotsusest teada umbes nädala pärast. Kohtuotsuse väljakuulutamine tähendab, et kohus loeb teie juuresolekul ette kohtuotsuse kokkuvõtte. Kui kohtuotsus tehakse teatavaks mõnel muul päeval pärast kohtuistungit, ei pea te kohale minema ning kohtuotsus saadetakse teile ja teie advokaadile. Kohtuotsus on alati kirjalik.

Millise karistuse võib määrata?

Vangistus – kindlaksmääratud kestusega, mis võib minimaalselt olla 14 päeva ja maksimaalselt 18 aastat, või eluaegne. Vanglakaristust, mis on pikem kui kuus kuud, kantakse kinnipidamisasutuses. Lühemat vanglakaristust võib teatavatel tingimustel kanda elektroonilise jälitusseadme kasutamisega.

Kaitsev kriminaalhooldus – järelevalve tegemine teatava aja, tavaliselt ühe aasta jooksul, millele järgneb kahe aasta pikkune katseaeg. Seda karistust võib kombineerida rahatrahvi, maksimaalselt kolme kuu pikkuse vangistuse, üldkasuliku töö ja/või võõrutus- või haiguse raviga.

Tingimuslik karistus – alla kahe aasta pikkune katseaeg. Tingimuslikku karistust kombineeritakse tavaliselt rahatrahvi või üldkasuliku tööga.

Rahatrahv – konkreetne kindlasummaline rahatrahv või vahenditest sõltuv rahatrahv, mis on seotud kuriteo raskusastme ja teie päevase sissetulekuga. Minimaalne kindlasummaline rahatrahv on 200 Rootsi krooni (umbes 20 eurot) ja minimaalne vahenditest sõltuv rahatrahv on 30 trahvi päevaühikut suurusega 50 Rootsi krooni (umbes 150 eurot).

Üldkasulik töö – kombineerituna kaitsva kriminaalhooldusega või tingimusliku karistusega. See tähendab tasustamata töö tegemist oma vabal ajal konkreetse arvu tundide ulatuses (40–240 tundi).

Erihooldus – ainete kuritarvitajad võib saata ravile seoses nende sõltuvusega ning isiku, kes kannatab tõsise vaimse häire all, võib suunata kohtumeditiinilisele psühhiaatriaravile.

Noorte suhtes võib kasutada ka muid karistusi: noorte õigusrikkujate rehabilitatsiooniteenistuse kasutamine ja noorte hoolekande kohaldamine.

■ Viimati uuendatud: 23/10/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.